

Hi havia una vegada... CONTES COEDUCATIUS

Introducció

La lectura ens fa disfrutar, somiar, ens relata i ens diverteix a més de ser una de les activitats més enriquidores que podem realitzar al llarg de la nostra vida. Els contes, i els relats infantils i juvenils, en general, són una font inesgotable per la imaginació i la creació. A partir d'ells, nenes, nens i joves s'apropen a una manera de veure el món, creen les seves pròpies històries, construeixen els seus somnis...

En aquest sentit, el seu potencial educatiu és enorme convertint-se en una eina de socialització de primer ordre, en la etapa de la vida en la que es van interioritzant els valors, i les actituds que determinaran la futura identitat de cada persona.

Els nens i les nenes s'identifiquen amb els personatges de les històries que escolten i llegeixen, amb tot allò que els hi passa i també amb les decisions que prenen davant les situacions plantejades, aprenent d'aquesta manera a solucionar conflictes i com han de comportar-se a la societat en la que viuen, per ser acceptats i acceptades per les altres persones.

Així doncs, desafortunadament els rols i estereotips de gènere estan presents en la literatura infantil i juvenil, persistint en la influència de valors que no transmeten igualtat i els infants aprenen el que se suposa que s'espera d'ells i elles, segons el sexe al que pertanyen, privant-los de mostrar lliurement com són, o com els agradaria ser, en definitiva van formant la seva identitat de gènere, convertint a nens i nenes, nois i noies, en homes i dones que reproduiran relacions de desigualtat que perpetuaran en el temps.

Actualment, la societat avança i les relacions entre dones i homes són cada dia més igualitàries, les famílies més diverses i els models de convivència més heterogenis, per això és fonamental que les històries reflecteixin aquesta realitat, amb la riquesa social i cultural que comporta.

Si volem construir una societat més igualitària la lectura infantil i juvenil ha de ser un instrument que ajudi a trencar amb les idees estereotipades que existeixen en la actualitat sobre les dones i els homes, i que mostrin una visió del món basada en la igualtat, la tolerància, el respecte i la llibertat. Un món on nenes i nens, independentment del seu sexe, puguin escollir els desitjos, somnis i il·lusions que els agradaria aconseguir a la seva vida i tenir les mateixes oportunitats per aconseguir-los.

Hi havia una vegada...

contes coeducatius

Amb aquesta maleta trobareu diversitat d'àlbums il·lustrats i contes infantils coeducatius, una selecció de contes que podrien complir amb el requisit de transmetre uns valors i unes actituds que traspuen a la literatura infantil i juvenil pel que fa a la superació dels estereotips de gènere i el tracte no sexista, amb l'objectiu d'educar en igualtat.

Hem dividit els contes amb quatre àrees, però els podeu gaudir com vulgueu. Hi ha contes que volen trencar els estereotips de gènere, per superar-los, n'hi ha que rebutgen directament la violència masclista i altres que ofereixen diferents maneres de resoldre els conflictes quotidians, mai utilitzant la força i la violència, sinó amb diàleg, comunicació i imaginació. Altres defensen la dignitat personal i el respecte a les diferents maneres d'ésser, per exemple la diversitat sexual, per prevenir l'homofòbia, la diversitat familiar, les noves masculinitats i visibilitzar el paper de les dones.

Els contes s'han classificat per franges d'edat, però aquesta classificació no deixa de ser orientativa ja que molts dels contes l'edat recomanada depèn en gran mesura de la interpretació de les persones que mostren i acompanyen les lectures i com es transmet el missatge als infants.

L'èxit de la funció socialitzadora dels contes ve donat en gran mesura pel context lúdic en el que es presenten, ja que l'aprenentatge és sempre més gran quan es realitza de forma divertida. A més el paper dels contes és essencial en la infància, ja que en ells es mostra un món màgic en el que la nena i el nen poden descarregar l'ansietat i les pors reals, expressant els seus sentiments, el que suposa una gran ajuda des del punt de vista emocional.

Per tal de crear dinàmiques diferents a partir de les lectures, us proposem unes activitats senzilles i lúdiques per infantil i primària, i propostes sobre debats per als més grans, per crear opinió, compartir lectures amb els companys i companyes a través de la conversa, el debat i l'intercanvi d'idees i opinions.

Esperem que disfruteu i contribuïu a construir un món millor en el que homes i dones puguem viure respectant-nos i establint relacions igualitàries.

1

Trenquem estereotips

Com hem dit els contes ajuden a nenes i nens a fer-se una imatge de la societat que els envolta , per això volem oferir contes diversos, per ajudar-los a poder escollir lliurement què volen fer i com ser, independentment del seu sexe.

Aquests contes volen trencar amb els estereotips de gènere i els rols

- Mostren diferents maneres de ser nen o nena, home o dona
- Hi ha noies amb un paper de protagonistes o co-protagonistes
- S'utilitza una imatge no estereotipada
- Tracten les diferències com a valor positiu
- Mostren hàbits i maneres de fer que ens facilitaran una bona convivència entre persones
- Hi ha contes escrits i/o il·lustrats per dones i homes

Així doncs, en aquest recull de contes trobareu dues nenes que es plantegen què faran quan seran grans, tres princeses que no volen ser passives i anar vestides de rosa, volen viure aventures i portar tots els colors de l'arc de sant Martí, dos nens que pateixen perquè no els agrada jugar a futbol, una mare que davant d'una emergència salva la família, una cuinera fantàstica...

Com treballar els contes

El més important és que els infants puguin gaudir de les històries i de les il·lustracions.

Però també podem aprofitar per fer-hi algunes reflexions.

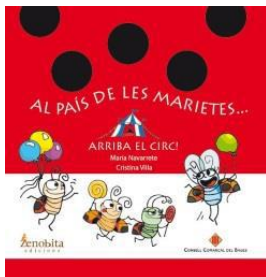
Us proposem unes fitxes amb pistes de com treballar aquests contes i d'altres de semblants, són idees que us poden ajudar a parlar-ne a classe.

Us convidem també a llegir les pàgines 6 i 7 de la Guia "El poder socialitzador dels contes".

Els contes

	TÍTOL	AUTOR / A	EDITORIAL	CICLE
1	Al país de les marietes... arriba el circ	Maria Navarrete, Cristina Villa	Zenobita	Infantil
2	Què seré quan sigui gran?	Elisabet Abeyà	La Galera	Infantil i CI
3	La princesa Isabella	Cornelia Funke Kerstin Meyer	Ediciones B	Infantil i CI
4	Hi ha res més avorrit que ser una princesa rosa?	Raquel Diaz	Thule Ediciones	Infantil i CI
5	Tots uns homes	Manuela Olten	Serres	Infantil i CI
6	Qui diu la veritat? La versió de la princesa	Montserrat Balada,	El Cep i la Nansa	Infantil, CI , CM
7	Les tres bessones i el regne de temps enrere	Ricardo Alcantara	Icaria	Infantil, CI i CM
8	Rínxols d'Os	Stéphane Servant	Joventut	Infantil, CI i CM
9	La meitat d'en Jan	Gemma Lienas	La Galera,	CI, CM
10	La catàstrofe afortunada	Adela Turin	Kalandraka,	CI, CM
11	La cocinera del Rey	Soledad Felloza,	OQO Editora	CI, CM
12	El llibre dels porcs	Anthony Browne	Kalandraka	CI, CM
13	No m'agrada el futbol, i què ?	Andoni Egaña	La Galera	CI , CM i CS
14	El meu pare és mestressa de casa, i què?	Mikel Valverde	La Galera	CI, CM, CS
15	La Mercè vol ser bombera	Beatriz Moncó	Ed. Bellaterra	CM i CS
16	Fa nen o fa nena?	Marcy Rudo	Grup Promotor	CM, CS
17	Billy y el vestido rosa	Anna Fine	Alfaguara	CM i CS

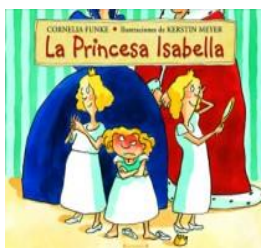
Estereotips

AL PAÍS DE LES MARIETES... ARRIBA EL CIRC!

Maria Navarrete, Cristina Villa. Zenobita

Conte per a nens i nenes de 0 a 6 anys. Les protagonistes són les marietes, uns insectes agradables que ens faran passar una bona estona, mentre esperen l'arribada del circ. Les marietes mascle i les femelles juguen, es disfressen, es relacionen, tenen emocions... de manera semblant, no hi ha diferències.

LA PRINCESA ISABELLA

Cornelia Funke, Kerstin Meyer . Ediciones B

Esser princesa no és, ni molt menys, tant fantàstic com pugui semblar. En qualsevol cas, a Isabella, la petita de tres germanes, no li agrada gens això d'anar sempre amb vestits delicats i una corona al cap, donant voltes sense fer res.

HI HA RES MÉS AVORRIT QUE ÉSSER UNA PRINCESA ROSA ?

Raquel Díaz . Thule Ediciones

La Carlota estava tipa del rosa i d'ésser una princesa. La Carlota no volia besar gripaus per veure si eren prínceps blaus. La Carlota sempre es preguntava per què no hi havia princeses que caceassin dracs voladors o defensessin prínceps dels llops.

QUI DIU LA VERITAT ? LA VERSIÓ DE LA PRINCESA

Montserrat Balada, Eva Sans. El Cep i la Nansa.

La princesa de la llegenda de Sant Jordi també té la seva versió d'aquesta història i ens la vol explicar.

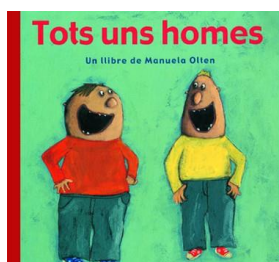
El que no ens esperàvem era que fos una princesa tant diferent!.

LES TRES BESSONES I EL REGNE DE TEMPS ENRERE

Ricardo Alcántara, Maria Angeles Roque, Roser Capdevila. Icaria

L'Anna, la Teresa i l'Helena descobriran ben aviat que això d'anar vestides com van elles, aconseguir dedicar-se a la professió que vulguin, decidir per elles mateixes, i d'altres coses que troben normals, fa un temps que no ho eren gens... També sabran que la igualtat entre homes i dones al seu país s'ha aconseguit gràcies a l'esforç de persones que han lluitat –i encara lluiten- per aquesta igualtat. I que en d'altres països no tenen tanta sort, perquè les nenes i les dones no tenen els mateixos drets que els homes.

TOTS UNS HOMES

Manuela Olten. Serres

Aquest llibre explica l'anècdota de dos nens d'uns sis o set anys aproximadament, molt amics que dormen junts a casa d'un d'ells. Tot parlant, fan broma i se'n riuen de les nenes perquè elles són avorrides, juguen a nines, dorment amb ninots de peluix i tenen por dels fantasmes i els nens són més valents i forts. De cop i volta comencen a sentir por i acaben dormint al llit de la seva germaneta abraçats als seus ossets de peluix.

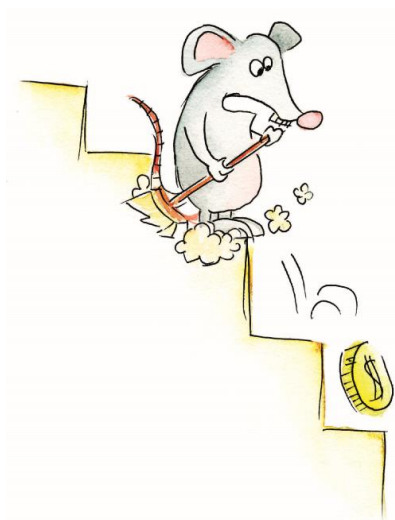
RÍNXOLS D'ÓS

Stéphane Servant i Laetitia Le Saux. Joventut

Aquesta nit és el gran carnestoltes del bosc i tots preparen les seves disfresses: La Mama Ós acaba de cosir la seva disfressa de Ventafocs, el Papa Ós es veu fantàstic vestit de Llop ferotge. "I tu, Osset?" "Jo, em disfresso de Rínxols d'Ós!"

El Papa Ós no li agrada gens la idea que el seu fill vagi amb una faldilla i cuetes rosses i l'intenta persuadir que canviï de disfressa, però l'Osset es manté ferm...

Un àlbum en clau d'humor contra les convencions socials i els gèneres establerts.

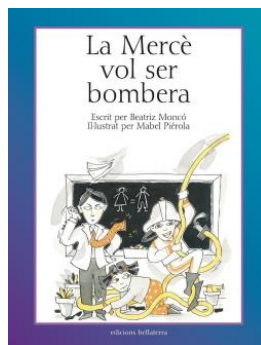

QUÈ SERÉ QUAN SIGUI GRAN ?

Elisabet Abeyà i Lafontana, Roser Capdevila. La Galera

Quan sigui gran la Clara vol ser marinera, perruquera, taxista, formera i fins i tot bruixa. Com ho farà ?

..

LA MERCÈ VOL SER BOMBERA

Beatriz Moncó, Mabel Piérola. Bellaterra

Un dia la mestra de la Mercè els demana que pensin a què els agradaria dedicar-se quan siguin grans. Els primers infants comencen a explicar quin ofici els agradaria fer, la Mercè ho té molt clar, ella vol ser bombera i quan ho explica el Jaume li diu que no pot ser, les noies no poden ser bombers i aquí comença un gran debat.

LA COCINERA DEL REY

Soledad Felloza, Sandra de la Prada. OQO Editora

El rey tenia una pena como una nube negra, que no lo dejaba pensar. Y si uno no piensa, todo sale mal: las carreteras se turcen, los puentes se caen, los barcos pierden sus mercancías...

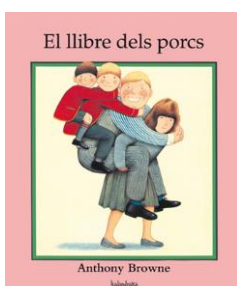
Los secretarios llegaban a palacio con sus cartera llenas de problemas.

EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ ?

Sílvia Ugidos, Mikel Valverde. La Galera

El pitjor de tot va passar el dia que a l'escola ens van demanar una redacció "El treball del meu pare". Els altres nens i nenes tenien pares que eren fusters, advocats, taxistes, enginyers, cambrers, periodistes... Jo era la única de la classe que tenia un pare mestressa de casa.

EL LLIBRE DELS PORCS

S. La Galera

"Afanya't amb l'esmorzar, estimada!" cridava el Sr. Garrí cada matí abans de marxar cap a la feina, que era tant important. "Afanya't amb l'esmorzar, mama!" cridaven en Marc i en Pol abans de marxar cap a l'escola.

Fins que la senyora Garrí es va afartar de ser la minyona i va se'n va anar, deixant una nota ben demolidora: "Sou uns porcs".

UNA CATÀSTROFE AFORTUNADA

Adela Turin, Nella Bosnia. Kalandraka

La catàstrofe ho posa tot potes enlaire: la família Ratoner es queda sense llar i canvien completament les seves vides. Però la senyora Ratoner en trobarà la solució i passaran de tenir una vida ben monòtona a viure aventures i nous rols dins la família.

LA MEITAT D'EN JAN

Gemma Lienas, Àfrica Fanlo. S.A. Editorial La Galera

“Els nens no ploren”. “On vas amb aquesta samarreta rosa?”

Quan en Jan decideix deixar de fer coses de nena, per què es troba com si li faltés la meitat d'ell mateix?

NO M'AGRADA EL FUTBOL, I QUÈ ?

El, Roser Capdevila. La Galera

El nen d'aquesta història no li agrada gens jugar a futbol, li cansa i li avorreix. En canvi, li agraden molt els insectes i els rèptils.

No tothom està fet de la mateixa pasta. I què?

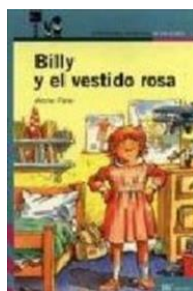
Un llibre fantàstic per aprendre a respectar els gustos de tothom.

FA NEN O FA NENA ?

Marcy Rudo, Carme Solé. Grup Promotor, SL

Què us penseu que passa quan les nenes fan aquelles coses que tradicionalment s'ha considerat de nens? Doncs podeu estar segurs que si fa o no fa el mateix que quan els nens fan les que des de sempre s'han titllat de femenines. Si no us ho creieu, llegiu aquestes quatre narracions que, sobretot, us divertiran de debò.

BILLY Y EL VESTIDO

Anne Fine. Alfaguara.

Una mañana, la madre de Billy entra en su cuarto, le pone un vestido y le manda al colegio. Allí le ocurren cosas sorprendentes. Todo ha cambiado desde que lleva un vestido rosa.

Billy no podía imaginar el trato que la gente dispensa a las niñas.

Títol

ELS OFICIS

Contes

- QUÈ SERÉ QUAN SIGUI GRAN
- LA COCINERA DEL REY
- EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ?
- LA MERCÈ VOL SER BOMBERA

Objectius

Trencar els estereotips en la tria dels oficis
Veure què tant nens com nenes som capaços de fer moltes coses

Material

Fitxa "Qui fa cada feina"

Descripció

EDUCACIÓ INFANTIL

Cada nen i nena ha de pensar quina professió vol ser quan sigui gran i fer un dibuix.

Després ha de representar davant de la classe les feines que fa i els altres ho han d'endevinar.

Al final fer una reflexió sobre que el més important per fer un ofici és tenir-ne ganes i aprendre'l . El seu sexe no els hi hauria de posar barreres.

CICLE INICIAL

Poden fer un dibuix del què els agradaria fer quan sigui grans.

Fem grups de 3 o 4 infants i se'ls reparteix la fitxa: Qui fa cada feina.

Han d'unir amb una línia cada feina amb el nom de la persona que creuen que ho podria fer millor i li agradaria més.

Un cop acabat es posa en comú i es fa una reflexió sobre si aquestes habilitats són pròpies només d'un sexe o les poden tenir tant nens com nenes.

També poden representar amb mímica que voldran ser i després explicar les coses que faran , per exemple: curar persones malaltes, receptar medicaments, etc o s'entrena molt, es passa la pilota als companys, s'encistellen les pilotes i es fan punts,... Els companys i companyes ho han d'endevinar.

Títol

ELS OFICIS

Contes

- LA MERCÈ VOL SER BOMBERA
- EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ?

Objectius

Trencar els estereotips en la tria dels oficis
Veure què tant nens com nenes som capaços de fer moltes coses

Material

Fitxa "Com aconseguiries diners?"
Fitxa "Què faries tu si fossis home? I si fossis dona?"

Descripció

CICLE SUPERIOR

Us proposem dues activitats:

1. "Com aconseguiries diners?"

Caldrà fer grups mixtes de 4 o 5 persones i se'ls planteja la situació següent: "imagineu que teniu 16 anys i aquest estiu voleu anar uns quants dies de vacances, no teniu diners i no en voleu demanar a casa, ja sou prou grans per espavilar-vos i buscar alguna feina, què penseu que podríeu fer?"

Convidar als grups a contestar les tres preguntes.

Un cop acabat es posa en comú i es fa una reflexió sobre si aquestes habilitats són pròpies només d'un sexe o les poden tenir tant homes com dones.

2. "Què faries tu si fossis home? I si fossis dona?"

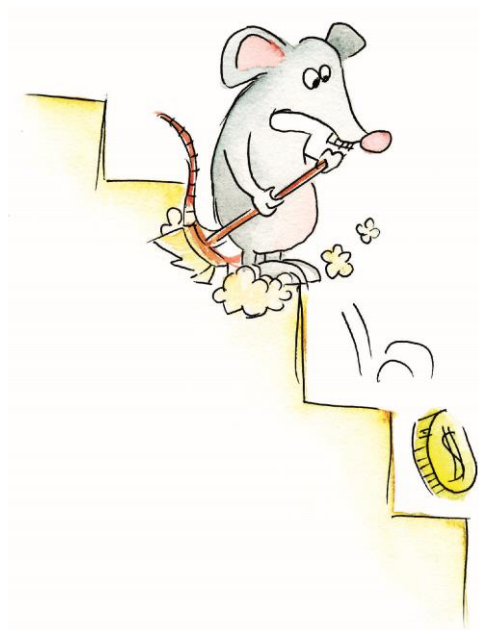
Els nois i noies escriuen la professió que els agradaria ser i les seves característiques i ho apuntem a la pissarra, amb dues llistes separades, què volen fer les noies i què volen fer els nois.

Després els demanem que imaginin que són del sexe contrari i que escriguin ara quina professió triarien i les característiques.

També ho anotem a la pissarra.

Responen la pregunta 3.

Podeu fer petits grups per valorar les diferències i que puguin començar a treure conclusions, per després parlar-ne tota la classe.

Títol	LES TASQUES DE LA LLAR
Contes	• EL LLIBRE DELS PORCS • UNA CATÀSTROFE AFORTUNADA • EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ?
Objectius	Valorar les tasques de la llar, tant necessàries per la vida quotidiana. Informar i sensibilitzar sobre la coresponsabilitat i la bona gestió del temps.
Material	Fitxa “Els nens i les nenes també fem feina a casa” El Joc de les tasques de la llar de les cuques, un dau i fitxes
Descripció	EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL Us proposem dues activitats: 1. Les nenes i els nens també fem feina a casa Sempre és bo iniciar el tema que es vol treballar amb una rotllana, escoltant què pensa cada infant de l'organització de la seva família’ <i>Les persones que viuen a casa, quines feines fa cadascuna?</i> <i>Per què les fa? , Li agrada fer-les?</i> <i>Quina d’elles se li fa més feixuga? Per quin motiu?</i> I nosaltres, hi col·laborem d’alguna manera? <i>Què fem a casa?</i> <i>Quines tasques preferim?</i> <i>Què no ens agrada fer? Per què?</i> Si hi ha desigualtat en les tasques, com ho podríem solucionar? Un cop feta aquesta conversa se’ls pot convidar a representar tasques de la llar amb mímica i que els altres endevini. També els podem convidar a imaginar-se que avui és el seu aniversari i volen convidar els amics a berenar, com ho organitzarien? , què farien? , si a l’aula tenim joc simbòlic per representar-ho, serà més divertit. També us deixem una fitxa “els nens i nenes també fem feina a casa” que els hi podem donar perquè s’ho emportin a casa i l’omplin durant una setmana, després la tornen a l’escola i en parlem. 2. El joc de les tasques de la llar de les cuques Consisteix en un joc infantil de taula per jugar en grup i/o en família, estil el joc de l’oca i l’escala. Podem jugar-hi individualment amb un grup de 3 o 4 infants o podem jugar tota la classe per equips. També podem estar tota l’estona asseguts o quan caiem a alguna casella que s’ha de fer una tasca de la llar, que vagin a un costat de la classe i ho representin.

Títol	LES TASQUES DE LA LLAR
Contes	• EL LLIBRE DELS PORCS • UNA CATÀSTROFE AFORTUNADA • EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ?
Objectius	Fer visibles els estereotips de gènere en relació amb el repartiment de les tasques de la llar. Sensibilitzar sobre la necessitat i els beneficis del repartiment igualitari de les tasques de la llar. Transmetre el missatge que tots i totes tenim la capacitat de fer molt bé les diferents tasques de la llar, siguin quines siguin. Implicar els nens i nenes en les tasques domèstiques. Aprendre a fer tasques que a causa dels estereotips no hem fet mai.
Material	Diferents estris d'una casa: martell, drap, planxa, paella, comandament a distància, cubell de pintura, ninot, escombra, paper, retoladors,...
Descripció	CICLE MITJÀ I CICLE SUPERIOR Podeu adaptar les activitats proposades als cursos inferiors o podeu fer-ne d'altres. Us proposem dues activitats: 3. Aprenem habilitats Es creen dos grups mixtos de 5 membres simulant una família. Se'ls donen 5 minuts, perquè dissenyin un petit rolle playing representant una família que faci les tasques de la llar un dissabte al matí. Abans de començar la representació, els actors i les actrius explicaran quin paper representen (mare, fill, avi, etc.). Quan ambdós grups hagin acabat, la persona dinamitzadora plantejarà les preguntes següents: • Com s'han distribuït les tasques de la llar? Qui feia què? • Penseu que aquestes distribucions de les tasques són les mateixes que se solen fer a l'interior de les llars? Per què? A què es degut? • Creieu que les tasques que s'han desenvolupat anaven relacionades amb estereotips de gènere? • Creieu que aquesta distribució de les tasques és igualitària i justa? Sí? No? Per què? • Creieu que és una situació que s'hauria de canviar? Per què? • Com creieu que es pot canviar? • Quins beneficis creieu que comportaria una distribució més igualitària no marcada pels estereotips de les tasques domèstiques?

Títol	LA CAPSA DELS TRESORS
Contes	• LA MEITAT D'EN JAN • NO M'AGRADA EL FUTBOL, I QUÈ?
Objectius	Trencar estereotips de gènere Evitar discriminacions perquè un infant no li agradi fer el que fa la resta
Material	Capsa de cartró Trossos de papers i llapis i/o colors
Descripció	Asseguts a terra en una rotllana escolten el conte. Un cop acabat demanem als nens i nenes que escriguin en un paper petit, que ja tindrem a punt, les següents coses: ○ el seu nom en majúscules i gran ○ la joguina que més li agrada ○ el seu color preferit ○ el joc al que més els hi agrada jugar Un cop escrites (una altre opció es dibuixar-la) l'hauran d'anar deixant a la capsa. Quan tot l'alumnat hagi col·locat els paper dins, tancarem la capsa i la deixarem en un racó. Reflexionem com es sentirien si no poguessin torna a jugar amb aquestes coses que tan els agraden. Un cop escoltades totes les aportacions tornem a obrir la capsa. Deixem tots els papers escampats a terra amb el nom visible i entre tots i totes hauran d'aconseguir que cada persona recuperi el seu paper amb les seves preferències Tornem a reflexionar sobre les diferents preferències de cada nen i nena i sobre la importància de poder triar-les lliurement sense el condicionant de gènere. Al final del conte La meitat d'en Jan, hi ha recomanacions d'activitats a fer amb els infants.

2

Resolució de conflictes

La prevenció de la violència ha de començar com més aviat millor.

L'ensenyament de la comprensió dels sentiments propis i dels altres és una bona base. El sentit de la justícia en els infants ja està ben desenvolupada quan fan educació infantil. Saben que no han de riure dels altres infants, ni picar-los ni excloure'ls. Més difícil és entendre que quan són espectadors d'un acte violent o una injustícia, si no diuen res o recolzen els agressors en les seves accions, en són còmplices.

En aquests contes els personatges es troben en diferents situacions que no els agraden i en tots ells els resolen de forma pacífica.

Els infants de la nostra escola també es troben sovint amb aquestes situacions, ja que per desgràcia la violència la trobem en molts àmbits.

Escotar contes i parlar-ne els ajudarà a aprendre a resoldre els conflictes de forma pacífica, amb el diàleg i l'escolta de l'altre i alhora aprofundir amb les emocions que sentim quan hi ha un conflicte, tant si en formem part com si passa a prop nostre.

Els contes que us proposem mostren nous patrons de comportament, molt diversos entre si i que plantegen varietat de situacions, però amb l'eix comú d'intentar eliminar comportaments violents.

En algunes de les històries del "I tu què faries" els components del grup són actius i aconseguen que el cap o els actors dels fets adoptin una actitud raonada. Doncs a vegades les víctimes els és impossible defensar-se soles.

Tenim l'esperança que algunes de les víctimes no seguiran callant, ni se sentiran culpables, sino que tindran la força per demanar ajuda i que la majoria silenciosa es mobilitzarà.

Els contes

	TÍTOL	AUTOR / A	EDITORIAL	CICLE
1	En Poipoi i en Tito s'estimen	Mathilde Domecq	Bang Edicions	Infantil
2	Ladrón de gallinas	Béatrice Rodriguez	Zorro Rojo	Infantil
3	T'estimo (quasi sempre)	Anna Llenas	Estrella polar	Infantil i CI
4	La princesa Isabella	Cornelia Funke Kerstin Meyer	Ediciones B	Infantil i CI
5	La Gallina Crestablava	Daniel Nesquens Mariona Cabassa	Castellnou Infantil	Infantil, CI , CM
6	Es necessiten petons	Gemma Lienas, Àfrica Fanlo	La Galera Fada Menta	Infantil, CI, CM
7	Así fue! No, fue así!, No, así! Que sí!, que no!	Katrin Schärer	Oceano Cruïlla	CI, CM
8	Per que la senyora M es va tornar malcarada?	Sonja Bougaeva	Takatuka	CI, CM
9	La Petita Puça	Maria Navarrete, Cristina Villa	Zenobita	CI, CM
10	La princesa Valenta	A. Apellániz, Mabel Piérola	Edicions Bellaterra	CI, CM
11	El Club del Valents	Begoña Ibarrola	Cruïlla	CI, CM
12	Un petó de Mandarin	Eulàlia Canal	Barcanova	CM, CS
13	Els homes no peguen	Beatriz Moncó Mabel Piérola	Edicions Bellaterra	CM, CS

Resolució de conflictes

EN POIPOI I EN TITO S'ESTIMEN

Mathilde Domecq. Bang ediciones

La col·lecció Mamut acosta el còmic als infants que encara no saben llegir. En aquesta història les vinyetes ens mostren dos amics que es discuteixen i com després es troben a faltar.

LADRÓN DE GALLINAS

Béatrice Rodriguez. Libros del Zorro Rojo

Un àlbum sense paraules amb un final inesperat.

Una guineu rapta a una gallina i fuig. L'ós, el conill i el gall el persegueixen dia i nit, per valls i boscos, a través del mar i del desert, fins que al final, extenuats, la troben al seu cau.

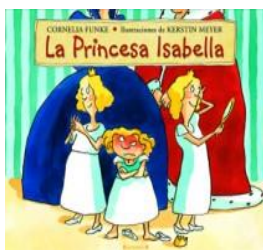

T'ESTIMO (QUASI SEMPRE)

Anna Llenas. Estrella polar

En Lolo i la Rita són molt diferents entre si. Acceptar la diversitat sovint no és fàcil... Però qui els va dir que ho seria?

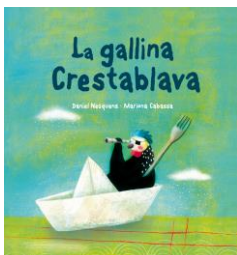
Perquè un mateix tret d'una persona de vegades ens agrada i d'altres ens molesta?

LA PRÍNCESA ISABELLA

Cornelia Funke, Kerstin Meyer. Ediciones B

Esser princesa no és, ni molt menys, tant fantàstic com pugui semblar. En qualsevol cas, a Isabella, la petita de tres germanes, no li agrada gens això d'anar sempre amb vestits delicats i una corona al cap, donant voltes sense fer res.

LA GALLINA CRESTABLAVA

Daniel Nesquens, Mariona Cabassa. Castellnou infantil

La gallina Crestablava és una gallina especial, li encanten els contes de pirates; se'ls enduu al seu racó preferit i allí els llegeix. En llegeix tants, que s'oblida de pondre ous i això al granger no li agrada.

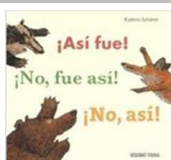

ES NECESSITEN PETONS

Gemma Lienas, Àfrica Fanlo. La Galera

“Petons? Carícies? Quin fàstic!”. La Quica es pensa que no en necessita. La Mei li vol demostrar que sí. Com s'ho farà?

La fada Menta és una col·lecció de llibres per a l'educació emocional.

¡Así fue! ¡No, fue así! ¡No, así! (Versió castellana)

Que sí! Que No! (Versió catalana)

Kathrin Schärer

Quan tres discuteixen és, generalment, perquè hi ha tres punts de vista diferents... L'ós, la guineu i el teixó criden, es barallen i no es posen d'acord. Però l'esquirol, que parla fluixet troba la solució.

PER QUÈ LA SENYORA M. ES VA TORNAR TAN MALCARADA?

Sonja Bougaeva. Takatuka

La senyora M és una dona gran, corpulenta i que té mal geni. Tothom li té por, especialment els infants. Li agrada anar a seure al parc per poder odiar la canalla més còmodament. Un dia però...

LA PETITA PUÇA

Maria Navarrete, Cristina Villa. Zenobita

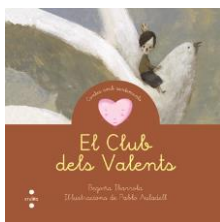
La petita puça és una artista de circ, li agrada la seva feina i és feliç. Però un dia les coses comencen a canviar, arriben al circ uns mags a qui no els agraden les nenes i que amb el seu menyspreu aconseguixen que la puça estigui trista.

LA PRINCESA VALENTA

Arancha Apellániz, Mabel Piérola. Edicions Bellaterra

Créixer en una societat complexa com la nostra no és fàcil. El racisme, el sexisme, la marginació, la diferència en general, són generadors de prejudicis, angoixa i ansietat, també per als infants. “La princesa valenta” exalta la intel·ligència i el valor com a eines per fer front als temors i amenaces dels infants.

EL CLUB DELS VALENTS

Begoña Ibarrola, Pablo Auladell. Cruilla

A l'escola hi ha un nen més alt i fort que tots els altres, que s'aprofita de tothom i només pensa a fer servir la violència. La resta estan tots atemorits, fins que un dels companys s'arma de valor i s'hi enfronta amb el diàleg i la raó, no amb la força.

UN PETÓ DE MANDARINA

Eulàlia Canal. Barcanova

El Tavi s'enamora de la Vanina el primer dia que la veu asseguda a la classe. Ella ha arribat d'un país llunyà, envoltada de misteris. El Tavi no tindrà el camí gens fàcil: cada vegada que es vol acostar a la Vanina, el Ricky i els seus col·legues li barren el pas.

ELS HOMES NO PEGUEN

Beatriz Moncó, Mabel Piérola. Edicions Bellaterra

Els homes no peguen és un conte que vol cridar l'atenció contra la violència familiar i de gènere. És un avís contra la masculinitat mal entesa, contra la desigualtat entre homes i dones, contra el maltractament domèstic, contra les estructures de poder que permeten que les famílies i les seves relacions es converteixin en un terror quotidià, en un camp de batalla on els més febles poden perdre la vida.

Títol

I TU, QUÈ FARIES ?

Objectius

Reconèixer quan una situació és conflictiva.
Davant un conflicte, saber parar a pensar la millor solució i no respondre violentament.
Observar i analitzar les actituds que prenen davant els conflictes.
Donar eines perquè puguin resoldre els conflictes pacíficament.

Edat

De 3 a 8 anys, Educació infantil i Cicle Inicial

Competències

Desenvolupar comportaments socials i el sentit de la moral.
Augmentar la confiança, la seguretat i el coneixement d'ells mateixos.
Desenvolupar una història, enriquir el vocabulari i expressar-se oralment.

Material

Fitxes STOP a la violència de Schubi

Descripció

EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL

Agafem les fitxes STOP

Els protagonistes de les històries són diferents animals, representant diferents comportaments humans sobre el tema de la violència i el mobbing.

S'utilitzen animals perquè la violència no sigui tant directe ni impactant. L'experiència mostra que els infants són molt capaços d'identificar-se amb aquestes situacions si se'ls convida a reflexionar-hi.

A més, la majoria d'animals són neutrals en el què es refereix al sexe i a l'origen, de manera que no se'ls pot associar a un grup determinat (religió, raça,...)

Podem dividir la classe en grups de 4 o 5 alumnes o fer-ho tots junts.

Repartim a cada grup les fitxes d'una situació conflictiva.

Primer se'ls ensenya la primera i/o segona imatge de la situació.

A partir d'aquí es pot escollir:

- Un comportament amb conseqüències socials intolerables, que porta patiment
- Un comportament que porta a una solució pacífica d'integració

Són històries molt simples, doncs sovint les normes més simples de la convivència humana són les més difícils de respectar.

Un membre de cada grup explica a la resta de la classe el conflicte que es platejava a la seva carta, quina forma de resolució han triat i per què

Reflexionem tots junts sobre les diferents opcions i quina és la més positiva .

Títol

I TU, QUÈ FARIES ?

Objectius

Reconèixer quan una situació és conflictiva.
Davant un conflicte, saber parar a pensar la millor solució i no respondre violentament.
Observar i analitzar les actituds que prenen davant els conflictes.
Donar eines perquè puguin resoldre els conflictes pacíficament.

Edat

De 8 a 12 anys, Cicle Mitjà i Cicle Superior

Competències

Desenvolupar comportaments socials i el sentit de la moral.
Augmentar la confiança, la seguretat i el coneixement d'ells mateixos.
Desenvolupar una història, enriquir el vocabulari i expressar-se oralment.

Material

Fitxes PROBLEMS de Schubi

Descripció

CICLE MITJÀ I CICLE SUPERIOR

Agafem les fitxes PROBLEMS

Dividim la classe en grups de 4 o 5 alumnes.
Repartim a cada grup les fitxes d'una situació conflictiva

1. Discussió lliure

Es classifica les cartes relatives a una escena i les cartes d'ajuda.
Es mostra només la carta d'inici, les altres cartes estan girades.
Els infants expliquen el que veuen a la carta i intenten descobrir la situació des del punt de vista dels actors i els espectadors, posant-se al seu lloc.

Han viscut una situació semblant abans?

Què han sentit i han pensat?

Com s'ha acabat la història?

Finalment han de buscar un títol a l'escena

2. Desenvolupar la història

Es descobreixen les cartes marcades amb un asterisc, aquestes tenen diferents possibilitats, proposen diferents direccions per desenvolupar la història. Escullen una carta, les altres es guarden.
Es giren totes les cartes relatives al tema. Els infants han de construir la història, buscant els dibuixos corresponents. La història pot tenir dos o tres desenvolupaments diferents, és necessari escollir un camí determinat, després es pot tornar a veure a on haurien portat les cartes descartades.

Voluntàriament, les històries no tenen un final feliç i totes les opcions porten a una sortida incerta. El final feliç o no, de la història explicada ha de ser objecte d'un debat:

Què han fet bé els actors i actrius?

En quin moment han comés un error?

Que hagués fet jo al seu lloc?

Si volen agafar algunes de les cartes descartades poden fer-ho i explicar si el conflicte seria resolt de forma més satisfactòria.

Un membre de cada grup explica a la resta de la classe el conflicte que es platejava a la seva carta, quina forma de resolució han triat i per què

Reflexionem tots junts sobre les diferents opcions i quina és la més positiva .

Títol

CADIRES COOPERATIVES

Edat

De 3 a 12 anys

Objectius

Posar en pràctica el valor de la cooperació mitjançant dinàmiques lúdiques que convidin a treballar en equip.
Acostar els alumnes a la idea del bé comú o objectius compartits.
Ofereix altres maneres de jugar en què l'objectiu és que tothom guanyi.

Material

Cadires, tantes com jugadors i espai ampli per poder caminar.
Aparell de música

Descripció

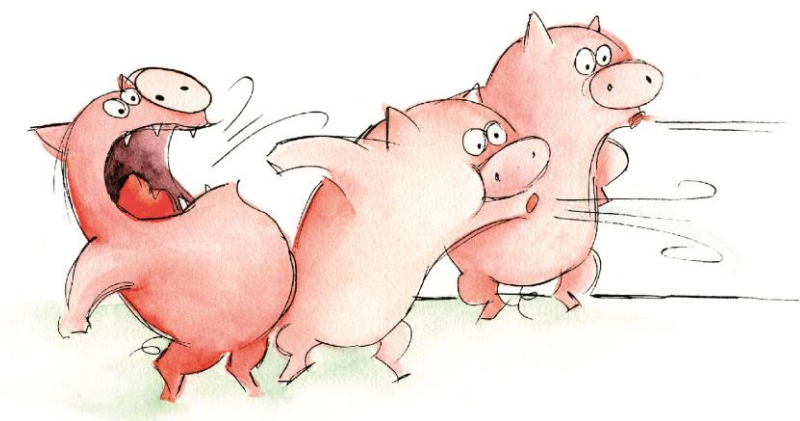
Es col·loquen en rotllana tantes cadires (mirant en fora) com alumnat hi hagi.

Mentre sona una música els nens i nenes corren al voltant de les cadires. Quan parem la música tots i totes han de seure en una cadira.

Traiem una cadira i el joc continua, però a diferència del joc tradicional, en aquest ningú queda fora. Quan es torni a parar la música el nen o nena que no trobi cadira ha de seure a sobre d'un company o companya.

El joc continua i es tracta de que, malgrat vagin desapareixen cadires, ningú quedi dret.

Per guanyar el joc la resta de companys i companyes han d'ajudar a que tothom trobi un lloc compatit!!!.

Títol

PROBLEMES I BARALLES

Edat

De 3 a 12 anys

Objectius

Posar en pràctica el valor de la cooperació mitjançant dinàmiques maneres de jugar en què l'objectiu és que tothom guanyi.

Material

Fulls, llapis i colors
Rotllana de cadires

Descripció

LA BARALLA

Comencem amb un treball individual de llenguatge plàstic. Cada infant dibuixa una baralla en la què ha participat (a l'escola, al parc, a casa...).

Seguidament explica la situació viscuda donant detalls sobre els participants, com va començar i com va acabar.

A partir d'aquí es classifiquen i exposen els dibuixos segons els recursos utilitzats en cada situació, fem quatre grups:

- demanar ajuda, a un company/a o a un adult
- marxar corrents, plorar, deixar-ho estar, cedir...
- utilitzar la força, cridar, empènyer, insultar, pegar, tibar...
- parlar

Després fem la valoració de com ha quedat l'exposició, tothom s'ha barallat alguna vegada? Què han fet per acabar la baralla? Ho podien haver fet diferent? Quines solucions creuen que funcionen i quines no? Què passa si no hi ha ningú gran per arreglar els problemes?

SOLUCIONEM PROBLEMES

Una altra manera de solucionar un problema pot ser compartint-lo. Demanem un voluntari o voluntària que ens vulgui explicar alguna preocupació o problema que té. Tothom l'escolta activament i en acabar el relat demana idees als companys i després decideix si l'interessa dur-ne alguna a la pràctica.

Podem fer preguntes a qui ens ha explicat el problema, què t'ha semblat explicar-ho als teus companys i companyes? , t'han escoltat tots i totes ? , t'han donat bones idees? , quina t'ha agradat més? , per què?

També podem preguntar als que han escoltat, que us ha semblat el seu problema? Us hi heu trobat mai vosaltres?, us ha escoltat algú?, us han donat idees?...

Aquestes dues dinàmiques les hem tret del llibre:
Boqué, M^aC. Corominas, Y. Escoll, M i Espert, M. (2005). *Fem les Paus. Mediació de 3 a 6 anys*. Barcelona: Ediciones CEAC

3

Educació sexual

La sexualitat acompanya a l'ésser humà des del naixement fins a la mort i, per tant, nens i nenes són éssers sexuals. El cos evoluciona i està en constant transformació i els infants han de ser conscients d'aquesta realitat des de la primera infància.

La diferència sexual és la primera que es dona entre nenes i nens i està sempre present, però mai ha de servir per justificar cap discriminació.

La socialització de nens i nenes juga un paper important en la formació de conductes, per això és necessari que les diferències sexuals no s'interpretin de forma jeràrquica, els hem d'ajudar a valorar igual ambdós sexes, respectant les diferències.

Aquí hi trobareu uns quants contes que tracten l'educació sexual, alguns en parlen de forma genèrica i d'altres de la descoberta del cos femení i el seu cicle menstrual, perquè si volem estimar i respectar el nostre cos, l'hem de conèixer. També trobareu un conte per ajudar les nenes i els nens a posar límits i a dir que no.

	TÍTOL	AUTOR / A	EDITORIAL	CICLE
1	La mama va pondre un ou	Babette Cole	Ediciones Destino	Infantil i CI
2	Es necessiten petons	Gemma Lienas Àfrica Fanlo	LaGalera	Infantil, CI i CM
3	Pèls per tot arreu	Babette Cole	Ediciones Destino	CI , CM, CS
4	La Marta diu No!	Cornelia Franz Stefanie Scharnberg	Takatuka SL	CI, CM, CS
5	Pessigolles	Alba Barbé , Sara Carro, Núria Fortuny	Edicions Bellaterra	CM, CS
6	El tresor de la Lilith	Carla Trepap		CM, CS

Aquests contes es centren en les bones relacions familiars, independentment de qui les formi, perquè “el que defineix una autèntica família és l’amor que ens tenim els qui la formem, independentment del número de persones que som, el sexe al què pertanyem, la nostra raça, el tipus de parella que formem o si som fills biològics o ens han adoptat.” (Afortiori S.L.).

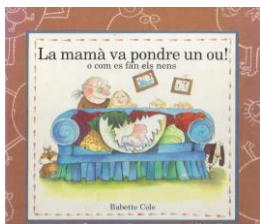
Podem veure diferents tipus de famílies: monoparentals, homosexuals on el tractament de les diferències sempre és un valor positiu, per facilitar una bona convivència entre persones.

Contes que tracten les emocions i sentiments propis i dels altres.

	TÍTOL	AUTOR / A	EDITORIAL	CICLE
1	Rei i Rei	Linda de Haan Stern Nijland	Ediciones Serres	Infantil i CI
2	La princesa Anna	Luisa Guerrero	Ellas Editorial ONG	Infantil, CI
3	En Ceba i en Pebre	Laura Reixach	Edicions Bellaterra	CI , CM
4	Material de pintura	Mauro Eiroa Ángel Domínguez	Editorial a fortiori	Infantil CI, CM,
5	Oliver Button és una nena	Tomie de Paola	Everest	CI, CM
6	L’Aitor té dues mares	M ^a Jose Mendieta Mabel Piérola	Edicions Bellaterra	CM, CS
7	Pirates i pirulins	Carmen Herrera Luis Filella	Editorial a fortiori	CM, CS
8	La festa d’en Blai	Iñaki Tofiño, Sebastià Mabel Piérola	Edicions Bellaterra	CM, CS

Educació sexual

LA MAMA VA PONDRE UN OU!

Babette Cole. Destino

Una manera divertida i gràfica de donar a conèixer al mateix temps d'on venen i com es fan els nens i nenes. Els infants podran gaudir i riure amb les il·lustracions i la forma d'explicar una cosa tan tabú.

ES NECESSITEN PETONS

Gemma Lienas, Àfrica Fanlo. LaGalera

“Petons? Carícies? Quin fàstic!”. La Quica es pensa que no en necessita. La Mei li vol demostrar que sí. Com s'ho farà?

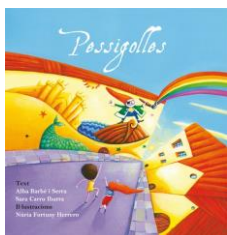
La fada Menta és una col·lecció de llibres per a l'educació emocional.

PELS PER TOT ARREU

Babette Cole. Destino

El text es desenvolupa al voltant de les converses d'una nena petita amb el seu osset de peluix, amb el Sr. i Sra. Hormona com a responsables dels agitats canvis que pateixen nens i nenes a la pubertat.

PESSIGOLLES

Alba Barbé i Serra, Sara Carro Ibarra i Núria Fortuny Herrero.
Edicions Bellaterra

Conte que parla de la descoberta del propi cos femení.

La sexualitat ens acompanya, des de ben petites, per les diferents etapes de la nostra vida. És una font d'aprenentatge i un camp replet d'experiències molt valuoses per al nostre coneixement. Tot i que a voltes ens pot costar, és important com a persones adultes promoure una lliure recerca i experimentació amb el cos, i ampliar l'imaginari entorn de la sexualitat.

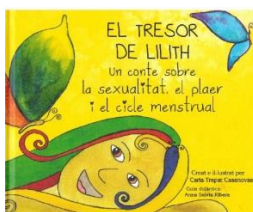

LA MARTA DIU NO!

Cornelia Franz, Stefanie Charnberg. Takatuka

Quan la mare plega tard de treballar, la Marta, en sortir de l'escola, sempre va a ca l'avi Francesc, el veí. A la Marta l'avi Francesc li cau bé, però darrerament s'arramba massa quan toquen el piano i li fa petons mullats. La Marta no sap com explicar-ho a la mare.

Un llibre per ajudar les nenes i els nens a posar límits i a dir que no.

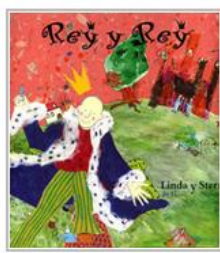

EL TESOR DE LILITH

Carla Trepas Casanovas

Hi ha cap regal millor que un conte per acompanyar les nenes a conèixer-se i estimar-se?

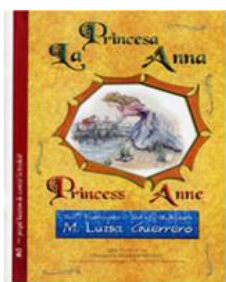
Un conte sobre la sexualitat, el cicle menstrual i el plaer amb una guia didàctica.

REI I REI

Linda de Haan, Stern Nijland. Ediciones Serres

La reina pensa que és el moment que el príncep es casí i li busca una dona. Moltes princeses arriben des de llocs molt llunyans amb l'esperança d'agradar al príncep. Quedarà encantat per algun encanteri màgic? Serà temptat per la princesa Aria? O simplement es deixarà guiar pel seu cor?

LA PRINCESA ANNA

M. Luisa Guerrero. ONG per la No discriminació

Anna era una princesa que vivia molt feliç, però va créixer i com mana la tradició els seus pares es preocupen per buscar-li aquell que hauria de ser el seu marit i futur rei. A partir d'aquell moment l'Anna es torna cada vegada més moixa i trista.

Conte bilingüe català - anglès

EN CEBÀ I EN PEBRE

Laura Reixach. Edicions Bellaterra

La història d'en Ceba i en Pebre és la història de dos pingüins que, després d'anys de viure junts, tenien ganes de formar una família. Però ells no podien pondre cap ou. I això els entristia molt. Però a vegades es fa realitat allò que semblava impossible.

Conte bilingüe català - anglès

MATERIAL DE PINTURA

Mauro Eiroa, Àngel Domínguez. Editorial a fortiori

- Hoy vais a pintar a vuestra familia. – Dijo la señorita Irene.
- Y tu, Paula, ¿por qué no dibujas?
- Es que para pintar a mi familia necesito un papel más grande. Porque somos muchos.

OLIVER BUTTON ES UNA NENA

Tomie dePaola. Everest

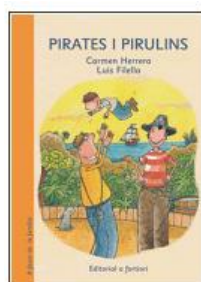
A Oliver no li agrada fer el que els nens fan normalment. No juga bé a cap joc de pilota. Li encanta dibuixar i llegir, però el que més li agrada és ballar. Els nens se'n riuen d'ell, però l'Oliver continua amb la seva afició, fidel al seu somni.

L'AITOR TE DUES MARES

María José Menideta, Mabel Piérola. Edicions Bellaterra

Aitor, el protagonista del conte, és víctima de violència escolar perquè la seva família és diferent de les altres.

PIRATES I PIRULINS

Carmen Herrera, Luis Fliella. Editorial a fortiori

Aquesta nit no em puc adormir, perquè demà me'n vaig de vacances amb els meus oncles. El meu oncle es diu Miquel, com jo, i la seva parella el Ferran és molt divertit. M'ho passo molt bé amb ells.

LA FESTA D'EN BLAI

Iñaki Tofiño, Sebastià Martín, Mabel Piérola. Edicions Bellaterra

Des del moment que naixem som etiquetats segons allò que tenim entre les cames i aquesta etiqueta ens imposa una masculinitat o feminitat. Què vol dir “fer-se home” o “fer-se dona”?

Contes

- LA MAMA VA PONDRE UN OU
- PÈLS PER TOT ARREU
- ES NECESSITEN PETONS
- PESSIGOLLES
- EL TRESOR DE LILITH

Edat

De 3 a 12 anys

Objectius

Descobrir que la sexualitat es pot viure en tot el cos
Conèixer el propi cos
Experimentar sensacions i emocions agradables
Respectar el nostre cos i així els altres també ho podran fer

Material

Siluetes d'un cos masculí i un de femení

Descripció

Repartim a tot i totes les alumnes un dibuix o imatge amb els cossos d'un home i una dona nus. Si volem amb els petits podem donar-los un dibuix d'un nen i una nena despullats.

Els hi demanem que pintin amb retoladors les parts que creuen que tenen relació amb la sexualitat de les dones i els homes.

Un cop fet, reflexionem en grup sobre quines parts han pintat la majoria i perquè.

Posteriorment els hi demanem que pintin amb un altre color les parts que tenen que veure amb les següents sensacions:

- Quan mires a algú que t'agrada molt (ulls)
- Quan escoltes una cançó molt bonica (orelles)
- Quan algú et dona la mà (mà)
- Quan t'acaricien l'esquena (pell)
- Quan et poses vermell o vermella davant algú que et diu una cosa maca (galtes)
- Quan dones un petó (llavis)
- Quan olores un perfum agradable (nas)

Reflexionem ara sobre aquestes altres parts del cos i la seva importància en la sexualitat. Donarem així una perspectiva més ampla i completa de la sexualitat que va més enllà de l'acte purament físic, podrem parlar de sensacions i emocions.

Per tal que puguin experimentar la importància del tacte i les carícies, formarem parelles (mixtes o del mateix sexe) per tal que es donin mútuament un massatge a l'esquena.

Al final del conte “Es necessiten petons” hi ha recomanacions amb activitats per a poder fer.

“El tresor de Lilith” porta una guia didàctica bastant extensa, feta per Anna Salvia Ribera, psicòloga especialista en salut sexual i reproductiva.

Títol

DIEM NO

Conte

• LA MARTA DIU NO

Edat

De 3 a 12 anys

Objectius

Ajudar als infants a posar límits i a dir no.

Material

Cartell del Senyor NO

Descripció

Presentem als infants el cartell del Senyor NO, amb cara d'enfadat.

Els expliquem que quan el Senyor diu NO, és que no.

Per exemple: un nen, un moment determinat, no vol jugar (perquè no té ganes, perquè li fa vergonya, perquè no li agrada el joc...) i simplement diu NO; una nena no vol deixar el retolador, perquè no ha acabat de pintar i diu NO; la mestra veu que la fila està mal feta i diu que NO; a un nen el molesten i diu que NO.

Ha de quedar clar que el Senyor NO vol dir que hem d'aturar l'acció que molesta als altres.

Un cop feta aquesta reflexió pengem el cartell a un lloc visible de la classe i demanem als infants que expliquin situacions que han fet servir el Senyor NO, després també podem parlar de quan l'han utilitzat el pare, la mare, els germans, els companys i companyes...

Com podem dir que NO?, quan hem de dir que NO?, sempre podem dir NO?, acceptem que ens diguin NO?, què passa quan algú sempre diu NO?...

El Senyor No és un senyor important que ens ajuda a dir als altres que hi ha coses que ens molesten, que ens fan mal, que no acceptem... El Senyor No també ens ajuda a dir quines són les nostres opcions i eleccions, els nostres límits... A més, el Senyor No ens ajuda a protegir-nos i defensar-nos.

Però abans de fer servir el Senyor NO cal veure si la situació ho requereix: el Senyor NO no serveix per no fer cas, per sortir-nos amb la nostra, per ser maleducats... El Senyor NO apareix quan ja hem dit de moltes maneres què pensem i què volem sense aconseguir que ens respectin. Si una persona sempre diu que NO es queda sola.

Aquesta activitat l'hem tret del llibre:

Boqué, M^aC. Corominas, Y. Escoll, M i Espert, M. (2005). *Fem les Paus. Mediació de 3 a 6 anys*. Barcelona: Ediciones CEAC

Contes

- REI I REI, LA PRINCESA ANNA
- EN CEBA I EN PEBRE
- L'AITOR TE DUES MARES
- PIRATES I PIRULINS

Objectius

Veure que hi ha famílies molt diverses
Visualitzar els aspectes emotius de les relacions homosexuals aportant així una visió de normalitat

Material

Targetes “fes famílies diverses”, llapis i un tros de paper.
Fitxa “Inventa històries d'amor”

Descripció

FES FAMÍLIES DIVERSES

Fem grups de 4 o 5 infants i se'ls reparteix 8 targetes (amb un membre de cada de la família) a cada grup.

Se'ls hi demana que intentin crear 8 tipus de famílies diferents de 4 membres i a on els dos fills sempre en formin part.

Un membre del grup ha d'anar apuntant les combinacions en un paper.

Possibilitats: Pare-mare-fills, Pare-pare-fills, Mare-mare- fills, Pare- avi-fills, Pare-àvia- fills, Mare- avi- fills, Mare- àvia- fills, Avi - àvia-fills.

Un cop tots els grups hagin acabat es comentarà en veu alta totes les combinacions possibles i es reflexionarà sobre la gran diversitat de famílies que existeixen, incloent les del mateix sexe i les reconstituïdes.

INVENTA HISTÒRIES D'AMOR

Fem 6 grups.

Mostrem les imatges de diferents parelles del mateix sexe i demanem a l'alumnat que inventin la seva història d'amor segons el que vegin en la imatge. Cada grup es queda una parella.

Podem demanar per exemple:

- Com es van conèixer?
- Quin va ser el primer regal que es van fer?
- Quan temps fa que dura la seva història d' amor?
- Estan casats/casades?
- Tenen fills?

Després ho posem amb comú.

4

Noves masculinitats

Néixer home o néixer dona, condiona les expectatives de vida, salut, educació, desenvolupament i dignitat personal.

El gènere defineix els rols sexuals, és a dir, el que significa ser home o dona, i per tant, les oportunitats, els papers, les responsabilitats i les relacions entre les persones. I també és a partir del gènere que s'articulen els estereotips, és a dir, el conjunt de creences existents sobre les característiques que es consideren apropiades per a homes i dones, o sobre el que ha de ser la feminitat i la masculinitat.

Els models tradicionals no han afavorit les relacions igualitàries entre dones i homes, al contrari han creat molta desigualtat, i és necessari transformar-los, sobretot les grans restriccions del model de masculinitat dominant.

Els contes que us presentem volen mostrar diferents models d'homes i nens, i que encara que a un d'aquests li agradi fer coses que la societat atribueix a nenes o dones no passa res, continua essent un home. Així també podem ajudar que les característiques o activitats femenines no es vegin com a negatives a menysvalorades.

Alguns d'aquests contes, els trobareu també a l'apartat 1. Trencar Estereotips, per tant no hem tornat a descriure les activitats, podeu consultar les propostes dels Oficis a les pàgines 9 i 10, les Tasques de la llar a la pàgina 11 i la de la Capsa dels tresors a la pàgina 12.

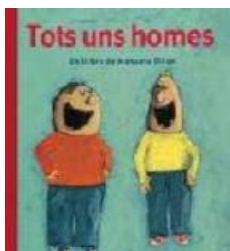

Els contes

	TÍTOL	AUTOR / A	EDITORIAL	CICLE
1	Tots uns homes	Maria Navarrete, Cristina Villa	Zenobita	Infantil
2	La ovejita que vino a cenar	Steve Smallman	Beascoa	Infantil i CI
3	Rínxols d'Ós	Stéphane Servant Laetitia Le Saux	Juventud	Infantil i CI
4	El llibre dels porcs	Antony Browne	Kalandraka	Infantil, CI , CM
5	En Ceba i el Pebre	Laura Reixach	Edicions Bellaterra	Infantil, CI i CM
6	La meitat d'en Jan	Gemma Lienas	La Galera,	CI, CM
7	Oliver Button és una nena	Tomie dePaola	Everest	CI, CM
8	No m'agrada el futbol, i què ?	Andoni Egaña	La Galera	CI , CM i CS
9	El meu pare és mestressa de casa, i què?	Sílvia Ugidos Mikel Valverde	La Galera	CI, CM i CS
10	Ptolomeu, el cuinetes	Estrella Ramon	La Galera	CM, CS
11	Els homes no peguen	Beatriz Moncó Mabel Piérola	Edicions Bellaterra	CM, CS
12	L'Artur i la Clementina	Adela Turin Nella Bosnia	Editorial Kalandraka	CM, CS

Noves masculinitats

TOTS UNS HOMES

Manuela Olten. Ediciones Serres

Aquest llibre explica l'anècdota de dos nens d'uns sis o set anys, que dormen junts a casa d'un d'ells. Tot parlant, fan broma i se'n riuen de les nenes perquè elles són avorrides, juguen a nines, dorment amb ninots de peluix i tenen por dels fantasmes i els nens són més valents i forts. De cop i volta comencen a tenir por i acaben dormint al llit de la seva germaneta abraçats als seus ossets.

LA OVEJITA QUE VINO A CENAR

Steve Smallman, Joelle Dreidemy. Beascoa

Cuando un hambriento viejo lobo recibe la inesperada visita de una pequeña oveja, empieza a pensar en un delicioso estofado. Pero la ovejita no quiere ser la cena del lobo, quiere ser su amiga...

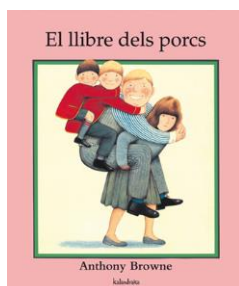
RÍNXOLS D'ÓS

Stéphane Servant i Laetitia Le Saux. Joventut

Aquesta nit és el carnestoltes del bosc i tots preparen les seves disfresses: La Mama Ós acaba la seva disfressa de Ventafocs, el Papa Ós es veu fantàstic vestit de Llop ferotge. "I tu, Osset?" "Jo, em disfresso de Rínxols d'Ós!"

El Papa Ós no li agrada gens que el seu fill vagi amb una faldilla i cuetes rosses i l'intenta persuadir que canviï de disfressa, però l'Osset es manté ferm.

Un àlbum en clau d'humor contra les convencions socials i els gèneres establerts.

EL LLIBRE DELS PORCS

S. La Galera

"Afanya't amb l'esmorzar, estimada!" cridava el Sr. Garrí cada matí abans de marxar cap a la feina, que era tant important. "Afanya't amb l'esmorzar, mama!" cridaven en Marc i en Pol abans de marxar cap a l'escola.

Fins que la senyora Garrí es va afatar de ser la minyona i se'n va anar, deixant una nota ben demolidora: "Sou uns porcs".

EN CEBÀ I EN PEBRE

Laura Reixach. Edicions Bellaterra

La història d'en Ceba i en Pebre és la història de dos pingüins que, després d'anys de viure junts, tenien ganes de formar una família. Però ells no podien pondre cap ou. I això els entristia molt. Però a vegades es fa realitat allò que semblava impossible.

Edició bilingüe català – anglès.

LA MEITAT D'EN JAN

Gemma Lienas, Àfrica Fanlo. S.A. Editorial La Galera

“Els nens no ploren”. “On vas amb aquesta samarreta rosa?”

Quan en Jan decideix deixar de fer coses de nena, per què es troba com si li faltés la meitat d'ell mateix?

OLIVER BUTTON ES UNA NENA

Tomie dePaola. Everest

A Oliver no li agrada fer el que els nens fan normalment. No juga bé a cap joc de pilota. Li encanta dibuixar i llegir, però el que més li agrada és ballar. Els nens se'n riuen d'ell, però l'Oliver continua amb la seva afició, fidel al seu somni.

NO M'AGRADA EL FUTBOL, I QUÈ ?

El, Roser Capdevila. La Galera

El nen d'aquesta història no li agrada gens jugar a futbol, li cansa i li avorreix. En canvi, li agraden molt els insectes i els rèptils.

No tothom està fet de la mateixa pasta. I què?

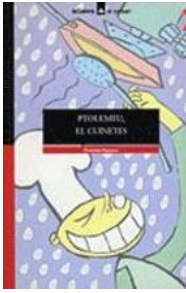
Un llibre fantàstic per aprendre a respectar els gustos de tothom.

EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA, I QUÈ ?

Sílvia Ugidos, Mikel Valverde. La Galera

El pitjor de tot va passar el dia que a l'escola ens van demanar una redacció “El treball del meu pare”. Els altres nens i nenes tenien pares que eren fusters, advocats, taxistes, enginyers, cambrers, periodistes... Jo era la única de la classe que tenia un pare mestressa de casa.

PTOLOMEU, EL CUINETES

Estrella Ramon. LaGalera

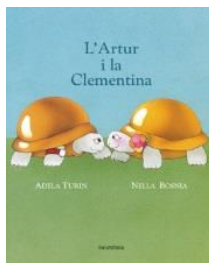
Ptolomeu està a punt de fer 10 anys. Què li regalaran els amics i els familiars? Un munt d'obsequis gens originals, ben segur, però a part d'això, li regalen... una cuineta! El Ptolomeu es mor de vergonya, quan la veu, i decideix anul·lar la festa d'aniversari. Però val més no precipitar-se, perquè...

ELS HOMES NO PEGUEN

Beatriz Moncó, Mabel Piérola. Edicions Bellaterra

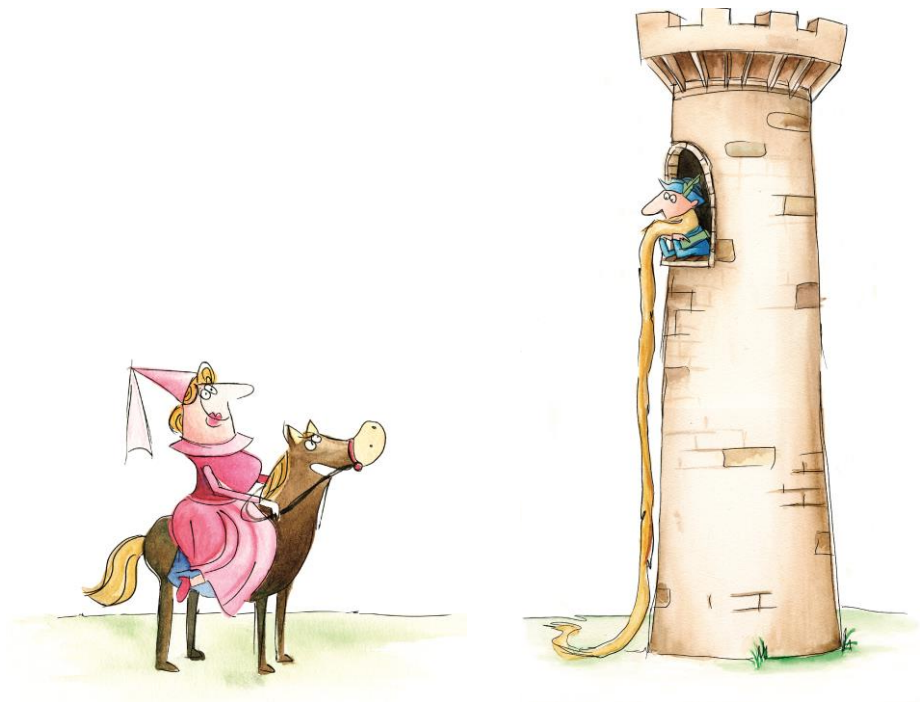
Els homes no peguen és un conte que vol cridar l'atenció contra la violència familiar i de gènere. És un avís contra la masculinitat mal entesa, contra la desigualtat entre homes i dones, contra el maltractament domèstic, contra les estructures de poder que permeten que les famílies i les seves relacions es converteixin en un terror quotidià, en un camp de batalla on els més febles poden perdre la vida.

L'ARTUR I LA CLEMENTINA

Adela Turin, Nelia Bosnia. Editorial Kalandraka

Aquest clàssic de la literatura infantil ens explica el desengany que pateix la tortuga Clementina al casar-se amb Artur, li havia promès una vida plena d'aventures i en realitat l'únic que fa es riure's de tots els seus somnis.

Títol

L'ARTUR I LA CLEMENTINA

Contes

- L'ARTUR I LA CLEMENTINA
- ELS HOMES NO PEGUEN

Edat

De 9 a 12 anys

Objectius

Valorar els nens i les nenes de la mateixa manera.
Aprendre que ningú es mereix que el menyspreïn.

Material

Disfressa de tortuga i ulleres

Descripció

Us proposem dues activitats:

1. Llegim el conte com si fos una petita obra de teatre.

Demanem un voluntari per fer d'Artur, una voluntària per fer de Clementina i una persona voluntària per fer de narradora.

Per fer més dinàmica la lectura els caracteritzem com al personatges:

- Ulleres per la persona narradora
- Closca de tortuga per la Clementina
- Barret de tortuga per l' Artur

Demanem la col·laboració de tota la classe per contestar les preguntes sobre el conte:

- L'Artur respectava i valorava els seus desitjos?
- El que li regalava, era el que ella volia?
- Per què li col·locava els seus regals sobre la closca, la seva casa?
- Què volia aprendre a fer la Clementina?
- Era feliç la Clementina amb totes aquelles coses a sobre?
- L'Artur escoltava la seva dona?
- Què va descobrir la Clementina quan va sortir a passejar sense la casa a sobre?
- Per què va marxar per sempre la Clementina?
- Va entendre el motiu l'Artur?
- Què penseu del que va fer la Clementina?

2. Inventem un nou final, on els protagonistes siguin feliços !

Formem petits grups de 4 o 5 persones entre tot l'alumnat.

Els demanem que inventin un nou final on els dos protagonistes siguin feliços.

Cada grup ha de triar una persona per fer de portaveu.

Els donem 15 minuts.

Cada portaveu explicarà a tota la classe el finals que el seu grup ha inventat.

Reflexionem sobre els diferents finals.

Títol **ELS HOMES TAMBÉ**

- Contes
- La ovejita que vino a cenar
 - Rínxols d'ós
 - El llibre dels porcs
 - En Ceba i en Pebre
 - La meitat d'en Jan
 - Oliver Button és una nena
 - No m'agrada el futbol, i què?
 - El meu pare és mestressa de casa, i què?
 - Ptolomeu, el cuinetes

Edat De 6 a 10 anys

Objectius Valorar les tasques de la llar, tant necessàries per la vida quotidiana. Trencar els estereotips en les tasques de la llar i la cura de les persones. Informar i sensibilitzar sobre la coresponsabilitat i la bona gestió del temps.

Material Poemes il·lustrats

Descripció Es Divideix l' alumnat en grups de 4 o 5 persones.

Es reparteix a cada grup una còpia dels poemes.

Després de llegir-los tots, el grup ha de triar el que més els hi hagi agradat i explicar a la resta de la classe qui és el protagonista i que fa.

Si algun dels poemes no ha estat triat, es comenta entre tota la classe.

Un cop comentats tots els poemes, amb ajuda del professorat, l'alumnat ha d' intentar crear un nou poema mantenint la temàtica de les noves masculinitats (personatges masculins fent tasques domèstiques, de cura als altres, mostrant emotivitats, etc)

Títol

EL PRÍncep VENTAFOCS

Conte • EL PRÍncep VENTAFOCS

Edat De 5 a 9 anys

Objectius Valorar les tasques de la llar, tant necessàries per la vida quotidiana.
Trencar els estereotips en les tasques de la llar
Informar i sensibilitzar sobre la coresponsabilitat i la bona gestió del temps.

Material Un davantal, una corona i un bigoti

Descripció 1. Imaginem de què va el conte:
De què creieu què parlarà?
Qui serà el protagonista?
A quin conte us recorda?
Quina diferència hi ha

2. Llegim el conte en veu alta

Aquest conte està esgotat en paper, el podeu visualitzar a internet a l'enllaç <http://es.slideshare.net/Planereta/el-prncep-ventafocs>

I al vídeo [El principe ceniciento](https://youtu.be/BnGu8KxSfGM) <https://youtu.be/BnGu8KxSfGM>

3. Parlem del conte

Com és el príncep?

I els seus germans?

Què li tocava fer sempre el príncep quan els seus germans es divertien?

Qui se li va aparèixer un dissabte a la nit?

En què va convertir una llauna?

Quina roba li va posar?

En què el va convertir?

Ell es trobava guapo?

Que va passar quan va arribar a la festa?

Que va passar quan van tocar les 12h de la nit?

Què va perdre el príncep pel camí?

Què va fer la princesa per trobar el noi que havia perdut els pantalons?

Què van fer el príncep i la princesa?

Amb qui va parlar la princesa després?

En què va convertir la fada, als germans del príncep?

4. Reflexionem sobre el conte

Creieu que és just que totes les tasques domèstiques les hagi de fer el príncep sol?

Què hauria estat més just?

Ara que el príncep i la princesa viuen junts, qui hauria de fer les tasques domèstiques?

5. Ara fem mímica

Demanem un voluntari o voluntària que surti a fer de germanastre convertit en fada, li posem el davantal, la corona i el bigoti.

Amb mímica ha de representar una tasca domèstica i la resta de classe ho ha d'endevinar.

Un cop endevinat un altre infant es disfressa i representa una altre tasca.

També podeu treballar la Unitat de programació de Salvador Grané
LA VIDA DE LA VENTAFocs

Aquesta maleta ha estat creada per

**SERVEI
D'INFORMACIÓ
I ATENCIÓ A LA DONA**

Consell Comarcal del Bages

Si voleu més informació o teniu algun dubte us podeu dirigir:

LES ESCOLES DE MANRESA

Al SIAD de l'Ajuntament de Manresa
c/ Canal 6, 1r , de Manresa
Tel. 93 875 23 10
siad@ajmanresa.cat

LES ESCOLES DE COMARCA

Al SIAD del Consell Comarcal del Bages
c/ Muralla de St. Domènec 24, de Manresa
Tel 93 693 03 63
dona@ccbages.cat / <http://dona.ccbages.cat>

AMB LA COL·LABORACIÓ

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
**Centre de Recursos Pedagògics
del Bages**

Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Dones**

**Diputació
Barcelona**